

en noget større Anvendelse end hidtil, hvorved bemærkes, at Arbejdsudvalget vil medvirke til, at de af Kommunerne i Indberetningsskemaerne nævnte Nødhjælpsarbejder ogsaa virkelig kommer til Udførelse. — Men om en stor Del af de Arbejder, som gerne skulde i Gang, gælder det, at de ikke opfylder Betingelserne for, eller ikke egner sig til at iværksættes som Nødhjælpsarbejder, og der rejser sig derfor det Spørgsmaal, om det ikke maatte være tilraadeligt — ved en Lovændring — at aabne en videre Adgang til at benytte Arbejdsløshedsfondens Midler til at yde Tilskud til offentlige Arbejder.

Arbejdsudvalget kan i og for sig sympatisere med Tanken om at anvende en Del af de Midler, som ellers skulde anvendes til Understøttelser, som Tilskud til Iværksættelse af Arbejder, men man maa med de Midler, som Fonden for Tiden raader over, nære Betænkelighed ved i større Udstrækning at angribe disse Midler paa en Tid, hvor man netop maa imødesee en stor Arbejdsløshed. En Forudsætning for at udrede Tilskud af Fondens Midler maa det derfor være, at der tilvejebringes Hjemmel for at paalægge Staten yderligere Bidrag til Fonden. Men Spørgsmaalet bliver da, om Statens Tilskud ikke ligesaa godt eller bedre kunde ydes direkte uden Fonden som Mellemlid. Hvad enten Tilskudene ydes paa den ene eller anden Maade, vil det jo kunne gøres saaledes, at man med Rette kan hævde, at de Midler, Staten saaledes anvender til Fremme af Arbejder, ellers helt eller delvist vilde være kommen til Udgift som Understøttelse. Det afgørende er her ikke Maaden, hvorpaa Tilskudene udbetales, men *de Betingelser, der stilles for Tilskudenes Ydelse*. Ligesom bemærket ovenfor med Hensyn til Fordelingen af eventuelle Laan maa Arbejdsudvalget her fremhæve, at saafremt der skal aabnes en Adgang for Kommunerne — og eventuelt andre — til at erholde Tilskud til Arbejders Iværksættelse, maa der drages Omsorg for, *at Tilskudene ydes paa en saadan Maade, at de helt ud og mest virkningsfuldt kommer Kampen mod Arbejdsløsheden til Gode*. Som bekendt blev der i Perioden 1918—21 i Henhold til en Række Love, hvoraf den første var Loven af 5. Februar 1918 om Statstilskud til kommunale Arbejder m. m., tilvejebragt Hjemmel for Ydelse af Statstilskud til kommunale Arbejder, der skønnedes at være egnede til at afhjælpe Arbejdsløshed. Disse Tilskud har sikkert været af allerstørste Betydning som Tilskyndelse for Kommunerne til at sætte Arbejder i Gang. Betingelserne for at yde Tilskudene var dog gjort saa vide, at det var muligt at yde Tilskud til næsten et hvilket som helst kommunalt Arbejde. Tilskudene i Henhold til de nævnte Love naaede derfor efterhaanden op til et samlet Beløb af *ca. 12 Mill. Kr. om Aaret i 8 à 10 Aar*. (hvori dog er indbefattet ca. 2¹/₂ Mill. Kr. til Boliger). Disse Tilskud har som sagt i høj Grad befordret de kommunale Arbejder, men Arbejdsudvalget maa formene, at der ogsaa med en mere begrænset Tilskudsydelse maatte kunne opnaas en Del.

Saaframt man skal ind paa at yde Tilskud, vil det formentlig være rimeligt at begrænse Tilskudsydelsen saaledes, at den kun bringes til Anvendelse med Hensyn til Arbejder, hvis Iværksættelse i overvejende Grad skyldes Ønsket om at afhjælpe en ekstraordinær Arbejdsløshed i vedkommende Kommune eller Nabokommunerne i Vinterhalvaaret 1925—26. Denne Afgørelse, om et Arbejde sættes i Gang med nævnte specielle Øjemed eller om der udelukkende eller i overvejende Grad forfølges andre Formaal, er meget vanskelig og maa bero paa en Detailundersøgelse i hvert enkelt Tilfælde. Ved de ovennævnte Love opgav man denne Detailundersøgelse, idet man blot bestemte, at Arbejdet skulde være egnet til at afhjælpe Arbejdsløshed; da de allerfleste kommunale Arbejder har denne Egenskab, blev Resultatet ogsaa den ovenfor omtalte, meget udstrakte Anvendelse af Lovene. *Saaframt man skal opnaa at komme igennem med et nogenlunde rimeligt Beløb, maa Tilskudsomraadet efter Arbejdsudvalgets Formening begrænses paa den ansførte Maade*. Vejledende for, om et Arbejde er sat i Gang med det særlige